

Crna Gora
Prijestonica Cetinje

Adresa: Baja Pivljanina 2
81250 Cetinje, Crna Gora
Tel: +382 41 241 281
e-mail: sekretarija.ls@ Cetinje.me

www.cetinje.me

**Sekretarijat za lokalnu samoupravu
i društvene djelatnosti**

Broj: 03 - 077/26-68

Cetinje, 02.02.2026. godine

IZVJEŠTAJ O RADU SEKRETARIJATA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU I DRUŠTVENE DJELATNOSTI ZA 2025. GODINU

Osnovna djelatnost i ostvarivanje funkcije Sekretarijata

Nadležnosti Sekretarijata za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti propisani su članom 7 Odluke o organizaciji i načinu rada organa lokalne uprave Prijestonice („Sl. list CG – opštinski propisi“ br. 10/22, 08/24, 28/25, 31/25, 60/25). U izvještajnom periodu, pored sekretara, poslove i zadatke obavljala su 25 službenika i namještenika, a u okviru Sekretarijata funkcionišu tri sektora i Kancelarija, kako slijedi:

- **Sektor za upravljanje ljudskim resursima, sistem lokalne samouprave i društvenih djelatnosti;**
- **Sektor za socijalnu i dječju zaštitu;**
- **Sektor za građanska stanja, mjesne zajednice i nvo;**
- **Kancelarija za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti**

SEKTOR ZA UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA, SISTEM LOKALNE SAMOUPRAVE I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Sektor za upravljanje ljudskim resursima, sistem lokalne samouprave i društvenih djelatnosti, tokom prethodne kalendarske godine, kontinuirano je saradivao sa državnim organima za upravljanje kadrovima i Zajednicom opština, u cilju ostvarivanja utvrđenih nadležnosti iz oblasti radnih odnosa. Odrađivani su administrativno - tehnički poslovi u vezi oglašavanja slobodnih radnih mjesta i obaveznog socijalnog osiguranja, kao i mišljenja o primjeni propisa koji regulišu službeničke i radne odnose i potrebne procedure vezane za izdavanje radnih knjižica i upisa kvalifikacije obrazovanja, što je pratilo uredno vođenje propisanog registra. Pripremani su izvještaji i informacije u oblasti upravljanja kadrovima i vođena Centralna kadrovska evidencija. Zahvaljujući novom programu Centralne kadrovske evidencije ažuriran je spisak zaposlenih službenika i namještenika. Vezano za zarade lokalnih službenika i namještenika, organu nadležnom za poslove finansija, upućivani su neophodni podaci. Podaci o zaposlenima u Prijestonici, koji

se nalaze u kadrovskoj evidenciji, mogu biti dostupni državnom službeniku, odnosno namješteniku na koga se podaci odnose, starješini organa i drugom organu koji odlučuje o pravima i obavezama službenika i namještenika, u skladu sa zakonom.

Iz oblasti radnih odnosa, u okviru ovog Sektora u skladu sa nadležnostima i opisima poslova službenika angažovanih u okviru istog, tokom kalendarske 2025. godine, donošena su rješenja i odluke, raspisivani interni i javni oglasi, javni konkursi, otvarane i ovjeravane radne knjižice o čemu govore podaci unešeni u tabeli br. 1.

Tabela 1

NAZIV	BROJ
Rješenja o zasnivanju radnog odnosa	11
Rješenja o zaradi	184
Rješenja o raspoređivanju na osnovu donošenja i izmjena pravilnika	168
Rješenje za vd komandira Službe zaštite i spašavanja	1
Rješenje za vd sekretara Sekretarijata za investicije i održivi razvoj	1
Rješenje za vd sekretara Sekretarijata za obrazovanje, sport i mlade	1
Rješenje za vd sekretara Sekretarijata kulturu	1
Rješenje za vd Glavnog Administratora	1
Rješenja o prestanku vršioca dužnosti	1
Rješenja o prestanku radnog odnosa zbog odlaska u penziju	6
Rješenja za plaćeno odsustvo	10
Rješenja za godišnji odmor	310
Odluka o zasnivanju radnog odnosa	11
Interni oglas	10
Javni oglas	11
Rješenje o naknadi zarade za rad u Komisiji za provjeru sposobnosti	15
Rješenja za naknadu u slučaju smrti člana uže porodice	3
Rješenja za vatrogasce – spasioce (10 % za pripravnost kod kuće)	244
Rješenja za prekovremeni rad	263
Radne knjižice	294
Rješenja o slobodnom pristupu informacijama	5

U izvještajnom periodu, Upravi prihoda i carina (Područna jedinica Podgorica – Ekspozitura Cetinje) dostavljane su prijave i odjave osiguranja zaposlenih, a Zavodu za zapošljavanje Crne Gore (Filijala Cetinje), blagovremeno su dostavljeni podaci o zaposlenju, na zakonski propisanom obrascu.

Službenici ovog Sektora, učestvovali su na okruglim stolovima, seminarima i predavanjima, koje su organizovali Ministarstvo javne uprave, Zajednica opština, Uprava za kadrove (u saradnji sa OEBS i UNDP) i druge institucije i organizacije na lokalnom i državnom nivou. Neke od značajnijih tema bile su:

- Primjena Zakona o upravnom postupku;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima;
- Upravljanje ljudskim resursima;
- Upravljanje rizicima;
- Tajnost podataka;
- Mobing;
- Analiza potreba za stručnim osposobljavanjem, odnosno usavršavanjem;
- Prezentacija rezultata analize zadovoljstva zaposlenih;
- Disciplinska odgovornost;
- Slobodan pristup informacijama;
- Zaštita ličnih podataka;
- Rodna ravnopravnost;
- Borba protiv korupcije;
- Razvoj NVO sektora;
- Socijalna i dječija zaštita;
- Zaštita lica sa invaliditetom i dr.

Kancelarijsko poslovanje

Kancelarijsko poslovanje obuhvata poslove pisarnice i arhive, poslove prijema i dostave pošte, obrade predmeta i drugih dokumenata primjenom savremene elektronske tehnologije, kao i druge poslove iz oblasti kancelarijskog poslovanja, utvrđene zakonskim i podzakonskim aktima.

Tokom izvještajnog perioda, u Građanskom birou, vršeni su poslovi prijema, pregledanja, raspoređivanja i evidentiranja podnesaka, akata i drugih pošiljki za šesnaest organa lokalne uprave (Sekretarijata, Službi, Uprava i Direkcija), kao i svih akata koje donose organi lokalne uprave. Vršeno je zavođenje predmeta u djelovodnom protokolu, po sistemu osnovnih brojeva i podbrojeva, kao i poslovi ovjere potpisa, prepisa i rukopisa, a isti su evidentirani u posebnom upisniku, shodno Uredbi o kancelarijskom poslovanju. Evidencija rada Građanskog biroa prikazana je u tabeli br. 2.

Tabela 2

NAZIV	BROJ
Uvjerenja	96
Dostavna knjiga za poštu	5.624
Dostavna knjiga za mjesto	9.171
Upisnik po zahtjevima stranaka	1.060
Upisnik po službenoj dužnosti	2.862
Djelovodnik	14.608
Ovjere, prepisa potpisa i rukopisa	692
Knjiga primljene pošte	2.240
Knjiga primljene pošte na ličnost	/
Interne knjige	30.104
Računi	1.657
Ukupno:	68.114

Vezano za evidenciju i čuvanje arhivske građe, obavljani su poslovi u vezi sa rukovanjem, korišćenjem i čuvanjem arhivske građe, vršeno je preuzimanje razvedenih predmeta i selekcija po kvalifikacionim znacima. Pripremani su predmeti za predaju i izlučivanje Državnom Arhivu Crne Gore. Realizovane aktivnosti vezane za ovu vrstu posla u 2025. godini su:

- Popisivanje i odlaganje arhivskog materijala za 1989. godinu;
- Predaja arhivske građe za 1989. godinu Državnom arhivu Crne Gore;
- Popisivanje i odlaganje bezvrijednog materijala za 1989.godinu, kojem je istekao rok čuvanja i namijenjen je uništenju po odobrenju Državnog arhiva;
- Započet je popis arhivskog materijala iz 1990. godine, koji će se, prateći listu kategorija registraturskog materijala, predati Državnom Arhivu Crne Gore;
- Imenovana Komisija za pregled izlučenog (bezvrijednog) materijala za 1989. godinu
- Imenovana Komisija za pregled izlučenog (bezvrijednog) materijala za 1990. godinu
- Imenovana Komisija za pregled popisanog arhivskog materijala za 1990. godinu
- Imenovana Komisija za izradu Liste kategorija registraturskog materijala sa rokovima čuvanja Prijestonice Cetinje.

SEKTOR ZA SOCIJALNU I DJEČJU ZAŠTITU

Sektor za socijalnu i dječju zaštitu vrši poslove koji se odnose na uređivanje odnosa i obezbjeđivanje primjene propisa i drugih akata iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Tu spadaju: jednokratna pomoć, novčana naknada za novorođenčad, jednokratna novčana pomoć porodicama koje nemaju zasnovan radni odnos, socijalno stanovanje, naknada dijela troškova medicinski potpomognute oplodnje (MPO), refundacija za troškove usluga javne predškolske ustanove.

Materijalna davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite

Na osnovu zahtjeva građana, a shodno Odluci o oblicima socijalne i dječje zaštite, vezano za novčane naknade za novorođenčad i jednokratne pomoći za nezaposlene porodilje, izdvojena su u 2025. godini, značajna finansijska sredstva prikazana u tabeli.

NAZIV	BROJ ODOBRENH ZAHTJEVA	IZNOS
Novčana naknada za novorođenčad 2025	143	72.000,00 eura
Januar	13	6.500,00
Februar	12	6.000,00
Mart	13	6.500,00
April	11	5.500,00
Maj	10	5.000,00
Jun	13	6.500,00
Jul	16	8.500,00*
Avgust	15	7.500,00
Septembar	10	5.000,00
Oktobar	13	6.500,00
Novembar	6	3.000,00
Decembar	11	5.500,00
Jednokratna pomoć za nezaposlene porodilje	24	12.000,00 eura
Januar	1	500,00
Februar	2	1.000,00
Mart	1	500,00
April	2	1.000,00
Maj	3	1.500,00
Jun	1	500,00
Jul	3	1.500,00
Avgust	5	2.500,00
Septembar	3	1.500,00
Oktobar	1	500,00
Novembar	0	0
Decembar	2	1.000,00
Ukupno:	167	84.000,00 eura

* Jedan zahtjev je odobren za blizance u iznosu od 1.000,00 eura

Napomena: Jedan zahtjev za novčanu naknadu za novorođeno dijete i jedan zahtjev za jednokratnu pomoć za nezaposlene porodilje odbijeni su jer nije ispunjen uslov propisan Odlukom o socijalnoj i dječijoj zaštiti – podnosioci zahtjeva nemaju prebivalište u Prijestonici Cetinje.

Na zahtjev stranki u 2025. godini izdato je 21 uvjerenje da nije ostvareno pravo na novčanu naknadu za novorođeno dijete, a koje služi radi regulisanja predmetnog prava u drugim opštinama.

Usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama

Sekretarijat je obavljao administrativno - tehničke poslove za potrebe Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama. Vođena je evidencija podnešenih zahtjeva u predviđenom upisniku, vršeno otpremanje rješenja i razduživanje predmeta, a donešena su i rješenja o isplati nadoknade za rad članovima Komisije. Tokom 2025. godine, na osnovu prijedloga Komisije, donešeno je 7 rješenja o usmjeravanju u obrazovne ustanove. Donijetim rješenjima, shodno Pravilniku o usmjeravanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, konstatovana je sljedeća struktura smetnji:

- četvoro djece sa smetnjama iz spektra sutizma;
- dvoje djece sa teškim govorno-jezičkim smetnjama;
- jedno dijete sa kombinovanim smetnjama;

Na jedno rješenje Sekretarijata, podnijeta je žalba od strane obrazovne ustanove u zakonski predviđenom roku. Postupajući po žalbi, Sekretarijat je cjelokupnu dokumentaciju poslao Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija na čiji zahtjev je postupak ponovljen.

Vežano za troškove rada članova Komisije donešena su dva rješenja, a sredstva koja je bilo potrebno obezbijediti u smislu nadoknade za rad članovima Komisije, iznosila su u 2025. godini **2.445,00 €**.

Ostalo

Pri realizaciji mjera iz sfere socijalne politike, Sektor za socijalnu i dječju zaštitu saradivao je sa Centrom za socijalni rad, Organizacijom Crvenog krsta Prijestonice i drugim institucijama, organizacijama, te predstavnicima civilnog sektora. Tokom izvještajnog perioda, Sektor za socijalnu i dječju zaštitu je uputio odgovore na dopise Kabineta Predsjednika Crne Gore i Zajednice opština, te podnosio izvještaje o pitanjima iz svoje nadležnosti na upućene zahtjeve od strane Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji, Ministarstva javne uprave i Uprave za statistiku.

Predstavnici Sektora učestvovali su na više sastanaka i online konsultacija, na kojima su tretirana pitanja iz socijalne i dječje zaštite, te uputili Zajednici opština komentare na sve dostavljene nacрте zakonshih rješenja kojima se uređuje ova oblast.

Shodno uslovima propisanim odlukom o oblicima socijalne i dječje zaštite, odlučujući po prioritetima, dato je pozitivno mišljenje na 119 zahtjeva za jednokratnu pomoć zbog teške materijalne i zdravstvene situacije.

Ukupno odobreni iznos novčanih pomoći: 43.150€

Po mjesecima:	odobren broj zahtjeva	eura
januar	14	5150
februar	9	3050
mart	7	3700
april	6	2850
maj	13	3650
jun	6	1150
jul	5	6800
avgust	5	2200
septembar	14	3900
oktobar	8	1800
novembar	17	3450
decembar	15	5450

Polazeći od značaja da se svim roditeljima dječijeg predškolskog uzrasta u Prijestonici Cetingra pruži pomoć i podrška u podizanju djece, stvaranju uslova društvene jednakosti gdje će svako dijete imati mogućnost za boravak u predškolskim ustanovama, u cilju obezbjeđivanja dostupnog i kvalitetnog predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Prijestonici Cetingra, 01.01.2024.godine počela je implementacija subvencija „Vrtić za sve“. Ova mjera dječije zaštite predviđena je u Budžetu Prijestonice Cetingra i za 2025. godinu.

Implementacija subvencija vršila se na osnovu Sporazuma o saradnji na implementaciji subvencija „Vrtić za sve“, koji je Prijestonica Cetingra potpisala sa JPU „Zagorka Ivanović“.

Članom 1 Sporazuma JPU „Zagorka Ivanović“ obavezala se da će minimum dva puta mjesečno, shodno dinamici izvršenih uplata korisnika, dostavljati Sekretarijatu za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti Izvještaj o izvršenim uplatama roditelja. Shodno tome, na osnovu dostavljenih izvještaja od strane JPU „Zagorka Ivanović“, u tabeli ispod prikazano je koliko je sredstava i za koliki broj djece, po mjesecima, unijeto u bazu podataka:

MJESEC	BROJ DJECE	IZNOS
JANUAR	109	4.874,00 €
FEBRUAR	382	22.299,00€
MART	378	17.970,00 €
APRIL	369	20.274,50 €
MAJ	387	18.940,00 €

JUN	359	20.710,00 €
JUL	87	4.337,00 €
AVGUST	178	9.935,50 €
SEPTEMBAR	375	19.245,00 €
OKTOBAR	342	20.120,00 €
NOVEMBAR	355	18.415,00 €
DECEMBAR	355	19.823,00 €

Napomena: u mjesecu septembru unijeti su u bazu podataka podaci za novih 137 djece.

Odlukom o budžetu Prijestonice Cetinje za **2025. godinu** opredijeljena su sredstva u iznosu od **25.000,00 eura** za naknadu troškova u vezi sa ostvarivanjem prava na liječenje neplodnosti postupcima medicinski potpomognute oplodnje. Pravilnikom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za medicinski potpomognutu oplodnju (broj: 03-126/25-192 od 10.04.2025.godine) propisani su kriterijumi, način i postupak raspodjele sredstava.

Na osnovu Pravilnika o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za medicinski potpomognutu oplodnju (broj: 03-126/25-192 od 10.04.2025.godine), Komisija za raspodjelu sredstava za medicinski potpomognutu oplodnju, objavila je 16.04.2025. godine Javni poziv za raspodjelu sredstava za medicinski potpomognutu oplodnju.

Predmet Javnog poziva bio je dodjela finansijskih sredstava i to:

Pravo na dodjelu sredstava u iznosu od **3.000,00 eura** imali su bračni, odnosno vanbračni supružnici, odnosno žena koja ne živi u bračnoj ili vanbračnoj zajednici, od kojih je makar jedan supružnik državljanin Crne Gore sa prebivalištem na teritoriji Prijestonice Cetinje od najmanje šest mjeseci ili strani državljanin sa odobrenim privremenim/stalnim boravkom od najmanje šest mjeseci i da ovo pravo nije ostvareno u nekoj drugoj opštini, koji započinju ili su već započeli liječenje neplodnosti primjenom postupka MPO ili donacijom polnih ćelija i embriona, u skladu sa zakonom.

Ovo pravo mogli su ostvariti samo bračni, odnosno vanbračni supružnici, odnosno žena koja ne živi u bračnoj ili vanbračnoj zajednici, od kojih je makar jedan supružnik državljanin Crne Gore sa prebivalištem na teritoriji Prijestonice Cetinje od najmanje šest mjeseci ili strani državljanin sa odobrenim privremenim/stalnim boravkom od najmanje šest mjeseci i da ovo pravo nije ostvareno u nekoj drugoj opštini, koji su, saglasno članu 14 stav 1 tačka 19 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21), iskoristili sva prava na liječenje neplodnosti postupcima MPO na teret troškova obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Komisija je na osnovu prvog Javnog poziva (broj: 03-126/25-192/5 od 16.04.2025.godine) donijela Odluku o raspodjeli sredstava za medicinski potpomognutu oplodnju (broj: 03-126/25-192/8 od 10.06.2025. godine) po kojoj su se dodijelila sredstva na ime naknade dijela troškova u vezi sa ostvarivanjem prava na liječenje neplodnosti postupcima medicinski potpomognute oplodnje za **2 (dva)** bračna, odnosno vanbračna para sa prebivalištem u Prijestonici Cetinje, koji započinju ili su već započeli liječenje neplodnosti primjenom postupka MPO ili donacijom polnih ćelija i embriona u skladu sa zakonom, a koji su iskoristili sva prava na liječenje neplodnosti postupcima MPO na teret troškova obaveznog zdravstvenog osiguranja, u ukupnom iznosu od **6.000,00 € (šest hiljada eura)**.

Komisija je objavila i drugi Javni poziv za medicinski potpomognutu oplodnju (broj: 03-126/25-565 od 27.10.2025.godine), nakon kojeg je donijela Odluku o raspodjeli sredstava po drugom Javnom pozivu (broj: 03-126/25-565/4 od 09.12.2025. godine) na osnovu koje su dodijeljena sredstva na ime naknade dijela troškova u vezi sa ostvarivanjem prava na liječenje neplodnosti postupcima medicinski potpomognute oplodnje za **1 (jedan)** bračni, odnosno vanbračni par sa prebivalištem u Prijestonici Cetinje, koji započinje ili je već započeo liječenje neplodnosti primjenom postupka MPO ili donacijom polnih ćelija i embriona u skladu sa zakonom, a koji je iskoristio sva prava na liječenje neplodnosti postupcima MPO na teret troškova obaveznog zdravstvenog osiguranja, u ukupnom iznosu od **3.000,00 € (tri hiljada eura)**.
Na osnovu svega navedenog, za ove namjene ukupno su utrošena sredstva u iznosu od 9.000,00 .€

U toku 2025. godine ukupno predatih zahtjeva za subvenciju na cijenu komunalnih usluga je 229. Od toga je 3 zahtjeva po osnovu lične invalidnine, 34 korisnici prava na dodatak za njegu i pomoć i 192 penzioneri. Od 229 predatih zahtjeva (19 žena i 210 muškaraca) 4 zahtjeva je odbijeno iz razloga nepodudaranja adrese prebivališta i 225 zahtjeva je obrađeno.

Što se tiče socijalnog stanovanja u toku 2025. godine, Sekretarijatu su upućena 2 zahtjeva za obezbjeđivanje stambenih prostora od lica koja su u stanju socijalne potrebe (Mirjana Rajković i Vukašin Popović).

Zaposleni u ovom sektoru prisustvovali su obukama: "Pravno-tehnička pravila za izradu propisa sa smjernicama za usklađivanje propisa CG sa pravilima EU" i "Izrada akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji". Obuke su održane od strane Uprave za kadrove.

Shodno Rješenju Gradonačelnika (br. 01-337/24-2772), Radna grupa je učestvovala u izradu Prijedloga Odluke o rješavanju stambenih potreba po osnovu prava na socijalno stanovanje kao i izradi Odluke o oblicima socijalne i dječije zaštite.

KANCELARIJA ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA I PREVENCIJU BOLESTI ZAVISOSTI

Informacija o radu Savjetovališta za djecu, mlade i porodice u 2025. godini

U skladu sa Lokalnim planom socijalne i dječje zaštite za period 2022–2026. godine, Kancelarija za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti je tokom 2025. godine nastavila sa radom Savjetovališta za djecu, mlade i porodice. Savjetovalište je pružalo stručnu psihološku i savjetodavnu podršku osobama koje se suočavaju sa problemom zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, kao i članovima njihovih porodica, u cilju prevencije, motivacije za liječenje i jačanja porodičnih kapaciteta. Rad Savjetovališta realizovao je psiholog Jovan Bulajić, sa više od 20 godina iskustva u radu sa zavisničkom populacijom. Usluge Savjetovališta pružane su dva puta mjesečno, u terminu od 16.00 do 20.00 časova. Do septembra 2025. godine

aktivnosti su realizovane u prostorijama Društvenog centra, dok su od septembra do kraja decembra sprovedene u prostorijama socijalnog servisa „Kuća zdravlja“. Tokom 2025. godine realizovano je ukupno 88 savjetodavnih servisa, koji su obuhvatili aktivne zavisnike, osobe u procesu oporavka, članove njihovih porodica, kao i građane koji su se Savjetovalištu obraćali zbog drugih psihosocijalnih poteškoća. Dominantan dio rada odnosio se na direktan savjetodavni rad sa zavisnicima, uključujući podršku u procesu rehabilitacije, oporavka i resocijalizacije, kao i savjetovanje članova porodice. Pored neposrednog rada, korisnicima je bila dostupna besplatna telefonska linija, aktivna tokom svih 365 dana u godini. U izvještajnom periodu evidentirano je ukupno 239 poziva, od čega je približno 25% ispunjavalo kriterijume punog psihološkog i/ili peer savjetodavnog rada. U cilju informisanja javnosti o dostupnim servisima i značaju prevencije bolesti zavisnosti, rad Savjetovališta predstavljen je kroz gostovanje predstavnika Kancelarije i stručnog saradnika u programu Radio-televizije Crne Gore.

Potpisan je Sporazum o saranji izmedju Prijestonice Cetinje i Javne Ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci

Potpisan je Sporazum o saranji izmedju Prijestonice Cetinje i Javne Ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci kojim se definišu uslovi i način realizacije sufinansiranja tretmana rehabilitacije korisnika psihoaktivnih supstanci sa prebivalištem na teritoriji Prijestonice Cetinje, koji ostvaruju pravo na sufinansiranje u skladu sa Odlukom o sufinansiranju tretmana rehabilitacije korisnika psihoaktivnih supstanci.

Dostava spiska korisnika PAS sa Cetinja koji su na tretmanu u Javnoj ustanovi za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika PAS Podgorica i ostvarivanje finansijske podrške

Shodno Sporazumu o saradnji između Javne ustanove za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika PAS Podgorica i Prijestonice Cetinje (broj 01-126/25-377 od 25.02.2025.) i Odluci o sufinansiranju tretmana rehabilitacije korisnika PAS (broj 062/24 od 27.12.2024.), od septembra je u kontinuitetu dostavljan spisak korisnika sa prebivalištem na području Cetinja koji se nalaze na tretmanu u JU na Kakarickoj Gori. Korisnik sa ovog spiska ostvaruje pravo na mjesečnu finansijsku podršku od 230,00 € od strane Prijestonice Cetinje, u skladu sa važećim odlukama i sporazumima, čime se obezbjeđuje podrška u procesu rehabilitacije i resocijalizacije.

Održani radni sastanci Multidisciplinarnog tima za sprečavanje zloupotrebe droga u Prijestonici Cetinje

Radni sastanci Multidisciplinarnog tima za sprečavanje zloupotrebe droga, održani su sa ciljem analize dosadašnjih rezultata, jačanja međuinstitucionalne saradnje i planiranja preventivnih aktivnosti u lokalnoj zajednici. Tim okuplja predstavnike:

Doma zdravlja Cetinje, Centra za socijalni rad, Zavoda za zapošljavanje, Osnovnog državnog tužilaštva u Cetinju, Kancelarije za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti Prijestonice Cetinje, Nevladine organizacije „Preporod“. Tokom sastanka razmijenjena su iskustva i sagledano aktuelno stanje u oblasti zloupotrebe psihoaktivnih supstanci (PAS), sa posebnim naglaskom na korisnike PAS i njihove porodice. Posebna pažnja posvećena je radu Savjetovališta za djecu i mlade u riziku i korisnike PAS, koje funkcioniše u okviru socijalnog servisa „Kuća zdravlja“, pružajući podršku kako mladima koji koriste PAS, tako i njihovim porodicama. Razmatrane su i druge mjere podrške, uključujući: sufinansiranje boravka korisnika PAS u Javnoj ustanovi za rehabilitaciju i resocijalizaciju na Kakarickoj Gori, funkcionalnost servisa „Kuća zdravlja“, dostupnost besplatnih panel testova za otkrivanje prisustva psihoaktivnih supstanci. Zaključeno je da kontinuirana saradnja institucija i organizacija koje čine Multidisciplinarni tim predstavlja ključni mehanizam u borbi protiv zloupotrebe droga, doprinosi unapređenju kvaliteta života građana Prijestonice Cetinje i jačanju preventivnih i socijalnih servisa u zajednici. Nakon sastanka, data je informacija za medije kako bi šira javnost bila upoznata sa radom tima i dostupnim preventivnim mjerama.

Informacija o realizovanim preventivnim radionicama u osnovnim školama

U okviru aktivnosti usmjerenih na prevenciju bolesti zavisnosti među djecom i mladima, Kancelarija za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti je realizovala niz edukativnih radionica u osnovnim školama „Njegoš“ i „Lovčenski partizanski odred“. Radionice su realizovane za učenike VI, VII, VIII i IX razreda, uz primjenu interaktivnih i uzrastu prilagođenih metoda rada. Tematski fokus radionica bio je na prevenciji zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, identifikaciji i razumijevanju najzastupljenijih vrsta droga na našim prostorima, kao i na jačanju kapaciteta djece za donošenje odgovornih odluka i prepoznavanje rizičnih situacija. Tokom radionica učenici su upoznati sa pojmom zavisnosti, vrstama psihoaktivnih supstanci i njihovim štetnim posljedicama, kao i sa dostupnim oblicima pomoći i podrške kroz rad Savjetovališta za djecu, mlade i porodice i socijalnog servisa „Kuća zdravlja“. Poseban akcenat stavljen je na prepoznavanje vršnjačkog pritiska, razvijanje vještina adekvatnog reagovanja i jačanje povjerenja u institucije koje pružaju stručnu podršku. Radionice su sprovedene u formi otvorenog dijaloga, čime je stvoren siguran i destigmatizujući prostor u kojem su učenici imali priliku da postavljaju pitanja, iznose stavove i razgovaraju o dilemama koje imaju. Ovakav pristup doprinosi jačanju emocionalne pismenosti, psihološkog blagostanja i primarnoj prevenciji rizičnih ponašanja. Realizacijom ovih aktivnosti ostvaren je značajan doprinos podizanju svijesti o problemu bolesti zavisnosti među djecom i mladima, kao i jačanju saradnje između obrazovnih ustanova i lokalnih servisa podrške, čime se postavljaju temelji za sistem rane intervencije i odgovornije ponašanje u budućnosti.

Informacija o aktivnostima Lokalnog tima za borbu protiv vršnjačkog nasilja

Tokom 2025. godine održan je sastanak Lokalnog tima za borbu protiv vršnjačkog nasilja, sa ciljem planiranja i unapređenja preventivnih aktivnosti u oblasti zaštite djece i mladih od vršnjačkog nasilja. Na sastanku su definisani dalji koraci za realizaciju edukativnih radionica u osnovnim i srednjim školama, usmjerenih na prevenciju i suzbijanje vršnjačkog nasilja, kao i jačanje kapaciteta djece i mladih za prepoznavanje i adekvatno reagovanje na nasilne oblike ponašanja. U cilju pribavljanja relevantnih podataka i unapređenja planiranja preventivnih mjera, Ministarstvu prosvjete upućen je dopis radi dobijanja saglasnosti za sprovođenje anketiranja učenika u osnovnim i srednjim školama. Takođe, u okviru aktivnosti usmjerenih na jačanje uloge porodice u prevenciji vršnjačkog nasilja, elektronske edukativne brošure proslijeđene su predstavnicima škola, sa namjerom da se putem Savjeta roditelja roditelji informišu o načinima nadzora i kontrole digitalnih sadržaja kojima su djeca izložena prilikom korišćenja mobilnih telefona i drugih digitalnih uređaja. Realizacijom navedenih aktivnosti jača se koordinisan pristup institucija u borbi protiv vršnjačkog nasilja i unapređuje sistem prevencije u lokalnoj zajednici.

Obilježen 1. april, Svjetski dan borbe protiv alkoholizma

Povodom obilježavanja 1. aprila – Svjetskog dana borbe protiv zloupotrebe alkohola, Kancelarija za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti Prijestonice Cetinje realizovala je edukativno predavanje za učenike VIII razreda osnovnih škola „Njegoš“ i „Lovčenski partizanski odred“. Predavanje je bilo usmjereno na prevenciju alkoholizma među mladima, sa ciljem podizanja svijesti o štetnim posljedicama konzumacije alkohola, naročito u periodu adolescencije. Kroz interaktivan pristup, otvorenu diskusiju i primjere iz prakse, učenicima su predstavljene zdravstveni, psihološki i socijalni rizici povezani sa zloupotrebom alkohola, kao i značaj informisanosti i donošenja odgovornih odluka. Tokom aktivnosti istaknuta je važnost preventivnog djelovanja i dostupnosti stručne pomoći za mlade koji se suočavaju sa problemom zloupotrebe alkohola. Učenici su upoznati sa dostupnim servisima podrške u lokalnoj zajednici. Realizacijom ove aktivnosti dat je doprinos unapređenju preventivnih mjera, promociji zdravih životnih stilova i jačanju svijesti mladih o odgovornom ponašanju.

Realizacija kampanje „Prevencija je ključ – Postavi granice!“

U okviru kontinuiranih aktivnosti na prevenciji bolesti zavisnosti, realizovana je kampanja „Prevencija je ključ – Postavi granice!“, usmjerena na djecu, mlade i roditelje, sa ciljem podizanja svijesti o kompleksnosti bolesti zavisnosti i jačanja preventivnih mehanizama u lokalnoj zajednici. Kampanja je sprovedena kroz niz edukativnih i savjetodavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama, kao i kroz direktan rad sa roditeljima. U okviru kampanje realizovano je interaktivno edukativno predavanje za učenike III razreda Gimnazije Cetinje, koje je vodio psiholog Jovan

Bulajić, uz podršku predstavnice Kancelarije. Fokus predavanja bio je na rizičnim obrascima ponašanja, uticaju vršnjačkog pritiska, psihološkim i socijalnim posljedicama zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, kao i strategijama očuvanja mentalnog zdravlja adolescenata. U osnovnim školama „Njogoš“ i „Lovčenski partizanski odred“ realizovane su edukativne radionice za učenike VII razreda, sa akcentom na prepoznavanje rizičnih ponašanja, faze razvoja zavisnosti, jačanje ličnih i socijalnih vještina i osnaživanje mladih za donošenje odgovornih odluka. Radionice su sprovedene primjenom interaktivnih metoda, uz aktivno učešće učenika, a iste je sprovodila predstavnica Kancelarije. U Srednjoj stručnoj školi realizovana je edukativna radionica za učenike III razreda, koju je vodila stručna saradnica iz oblasti prevencije bolesti zavisnosti, sa ličnim iskustvom oporavka. Aktivnost je bila usmjerena na približavanje složenosti problema zavisnosti, prepoznavanje rizičnih ponašanja i razvijanje vještina za traženje pomoći. Završna faza kampanje bila je usmjerena na roditelje, prepoznate kao ključne aktore primarne prevencije. Tim povodom organizovano je stručno predavanje u Osnovnoj školi „Lovčenski partizanski odred“, namijenjeno roditeljima, koje su realizovali psiholog Jovan Bulajić i predstavnica Kancelarije. Predavanje je bilo fokusirano na ulogu porodice u prevenciji, rano prepoznavanje rizičnih ponašanja, jačanje roditeljskih kompetencija i uspostavljanje otvorene i podržavajuće komunikacije sa djecom. Aktivnosti u okviru kampanje bile su praćene odgovarajućom medijskom promocijom putem zvaničnog sajta i društvenih mreža Prijestonice Cetinje, kao i partnerskih institucija, sa ciljem informisanja javnosti i jačanja društvene svijesti o značaju preventivnog djelovanja. Realizacijom kampanje „Prevencija je ključ – Postavi granice!“ dat je značajan doprinos jačanju multidisciplinarnog pristupa prevenciji bolesti zavisnosti i unapređenju zaštitnih faktora u lokalnoj zajednici.

Održan radni sastanak sa NVO „Cazas“ i predstavnicima lokalnih i školskih institucija na temu prevencije bolesti zavisnosti

Predstavnica Kancelarije za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti Prijestonice Cetinje učestvovala je na radnom sastanku organizovanom po pozivu NVO „Cazas“, zajedno sa predstavnicima kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti iz drugih opština, kao i stručnim saradnicima osnovnih i srednjih škola (psiholozima, pedagogima i sociolozima). Centralni dio sastanka bio je posvećen predstavljanju dokumenta „Smjernice za prevenciju upotrebe droga i unapređenje bezbjednosti u školama Crne Gore“, koji je ocijenjen kao izuzetno značajan alat za unapređenje preventivnog djelovanja, s obzirom na to da definiše standardizovane protokole postupanja u slučajevima prepoznavanja rizičnih ponašanja kod učenika. Tokom sastanka realizovana je razmjena iskustava i dobrih praksi, kroz koju su identifikovani ključni izazovi u radu sa djecom i mladima, mapirani dostupni resursi u lokalnim zajednicama i razmatrane mogućnosti za planiranje zajedničkih preventivnih aktivnosti. Poseban akcenat stavljen je na unapređenje međusektorske saradnje između obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih institucija. Ovakvi radni sastanci imaju značajan strateški doprinos razvoju koordinisanog i održivog sistema prevencije

bolesti zavisnosti, jer podstiču umrežavanje institucija i jačanje profesionalne podrške na lokalnom nivou.

Novembar – mjesec borbe protiv bolesti zavisnosti

U okviru međunarodne i nacionalne kampanje „*Novembar – mjesec borbe protiv bolesti zavisnosti*“, Kancelarija za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti Prijestonice Cetinje realizovala je niz preventivno-edukativnih aktivnosti usmjerenih na djecu i mlade. Tim povodom, u JU Gimnaziji Cetinje organizovano je stručno predavanje „*Prevencija je ključ – Postavi granicu!*“, namijenjeno učenicima trećih razreda. Predavanje je vodila samostalna savjetnica za prevenciju bolesti zavisnosti iz Kancelarije Podgorica, tokom kojeg su učenici upoznati sa štetnim posljedicama konzumacije psihoaktivnih supstanci i alkohola, faktorima rizika, uticajem vršnjačkog pritiska i značajem donošenja odgovornih odluka. Kroz interaktivan pristup, diskusiju i primjere iz prakse, učenici su osnaživani da razvijaju zdrave životne navike i usmjere svoj potencijal ka pozitivnim i konstruktivnim aktivnostima. U okviru obilježavanja ovog mjeseca, realizovana je i edukativna radionica u Osnovnoj školi „Njegoš“, namijenjena učenicima sedmog razreda. Radionicu je vodila predstavnica Kancelarije, sa ciljem podizanja svijesti o bolestima zavisnosti, štetnim uticajima psihoaktivnih supstanci i značaju očuvanja mentalnog i fizičkog zdravlja. Poseban akcenat stavljen je na jačanje lične odgovornosti, razvoj zdravih stilova života i pravilno reagovanje u situacijama vršnjačkog pritiska. Završni dio radionice realizovan je uz učešće tima „*Kuće zdravlja*“, kroz interaktivnu aktivnost „*Semafor odluka*“, koja je imala za cilj podsticanje kritičkog razmišljanja i razumijevanje posljedica različitih izbora i ponašanja. Aktivnosti su sprovedene u saradnji sa školskim osobljem i naišle su na pozitivne reakcije učenika. Realizacijom navedenih aktivnosti dat je značajan doprinos jačanju preventivnih mehanizama i unapređenju svijesti mladih o značaju zdravih i odgovornih životnih izbora.

Svjetski dan borbe protiv AIDS-a

U saradnji sa Domom zdravlja Cetinje, 1. decembra 2025. godine obilježen je Svjetski dan borbe protiv HIV-a organizovanjem edukativnog predavanja za učenike cetinjske Gimnazije. Aktivnost je realizovana uz stručnu podršku tima iz Kliničko-bojničkog centra Kotor, uključujući dr Aleksandra Zekića (infektolog–alergolog), dr Jelenu Pajčin (epidemiološkinja) i glavnu sestru Infektivnog odjeljenja Jelenu Vučetić. Tokom predavanja učenici su upoznati sa osnovnim činjenicama o HIV infekciji, načinima prenosa, savremenim metodama prevencije i liječenja, kao i značajem ranog testiranja. Poseban akcenat stavljen je na borbu protiv stigme i predrasuda koje i dalje prate osobe koje žive sa HIV-om, te na razvoj empatije, razumijevanja i solidarnosti među mladima. Ova aktivnost doprinosi osnaživanju mladih za donošenje odgovornih odluka, promovisanje pozitivnih stavova prema osobama sa HIV-om i podsticanje uloge mladih kao aktivnih nosilaca preventivnih i edukativnih promjena u zajednici. Predavanje je dio šireg obilježavanja Svjetskog

dana borbe protiv AIDS-a, sa ciljem unapređenja prevencije, informisanosti i zajedničke odgovornosti u borbi protiv HIV-a.

Otvoren servis „Kuća zdravlja“ – Novi model integrisane socijalne i psihološke podrške u zajednici

U skladu sa Odlukom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, otvoren je socijalni servis „Kuća zdravlja“, centar za integrisanu psihosocijalnu podršku sa fokusom na djecu, mlade, odrasle i porodice. Servis pruža podršku u oblasti mentalnog zdravlja, prevencije bolesti zavisnosti, zaštite porodice i rane intervencije kod psihosocijalnih rizika. U okviru servisa građani imaju mogućnost: dobijanja psihološke i savjetodavne podrške; učestvovanja u edukativnim radionicama, tribinama i predavanjima; ostvarivanja kontakta sa Savjetovalištem za djecu i mlade suočene sa zloupotrebom psihoaktivnih supstanci; pristupa preventivnim uslugama testiranja i informisanja; dobijanja podrške u porodičnim ili razvojno-psihološkim krizama; usmjeravanja ka programima rehabilitacije i resocijalizacije. Servis je otvoren za sve građane, uz poštovanje principa nenasilja, profesionalne etike, zaštite privatnosti i individualnog pristupa. Pripremna faza operativnog rada servisa uključivala je radni sastanak sekretarke za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti i predstavnice Kancelarije za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti sa novim stručnim timom – psihološkinjom i socijalnom radnicom. Cilj sastanka bio je upoznavanje tima sa ciljevima, strukturom i planiranim aktivnostima servisa, te postavljanje osnova za koordinisan, multidisciplinarni rad. Razmotrene su uloge i odgovornosti članova tima, dinamika edukativnih i savjetodavnih aktivnosti, načini evidentiranja i evaluacije rada sa korisnicima, kao i etički principi postupanja sa djecom, mladima, odraslima i starijim osobama. Poseban akcenat stavljen je na timski rad, međusobno povjerenje i kontinuirano uključivanje stručnjaka u planiranje, realizaciju i evaluaciju aktivnosti servisa. Izrada planskih i stručnih instrumenata za rad servisa „Kuća zdravlja“.

Izrada planskih i stručnih instrumenata za rad servisa „Kuća zdravlja“

U okviru uspostavljanja i razvoja socijalnog servisa „Kuća zdravlja“, realizovane su ključne aktivnosti usmjerene na plansko, stručno i metodološko utemeljenje rada servisa. Izrađen je *Plan i program rada servisa*, sa fokusom na povećanje vidljivosti, uspostavljanje povjerenja građana i inicijalno mapiranje potreba lokalne zajednice. Plan je obuhvatio definisanje ciljeva, zadataka i aktivnosti, vremenski okvir realizacije, kao i mehanizme praćenja i evaluacije rada, uz stručnu podršku koordinatorke. Poseban akcenat stavljen je na pružanje individualnih i grupnih usluga, umrežavanje sa institucijama i organizacijama, te kontinuirano planiranje i evaluaciju rada. U cilju unapređenja stručnog pristupa korisnicima, izrađena je *socijalna anamneza* kao osnovni alat za procjenu potreba i planiranje individualne podrške. Anamneza obuhvata relevantne podatke o porodičnoj, obrazovnoj, zdravstvenoj, ekonomskoj i socijalnoj situaciji korisnika, te je koncipirana kroz više cjelina radi sveobuhvatne i precizne socijalne procjene. Proces izrade realizovan je

uz stručnu podršku JZU Specijalne bolnice za psihijatriju Dobrota, čije je iskustvo doprinijelo kvalitetu i profesionalizaciji ovog instrumenta. Takođe, izrađen je *inicijalni psihološki upitnik* za korisnike servisa „Kuća zdravlja“, sa ciljem standardizacije procesa inicijalnog intervjua i unapređenja psihološke procjene. Upitnik je osmišljen na osnovu analize postojećih instrumenata u srodnim ustanovama i prilagođen različitim uzrastima i profilima korisnika. Pored toga, izrađene su *ankete za evaluaciju zadovoljstva korisnika*, koje omogućavaju prikupljanje povratnih informacija o kvalitetu usluga i predstavljaju osnov za kontinuirano unapređenje rada servisa. Navedene aktivnosti predstavljaju važan korak u izgradnji profesionalnog, dostupnog i odgovornog sistema psihosocijalne podrške, utemeljenog na realnim potrebama korisnika i principima savremene socijalne i psihološke prakse.

Integracija savjetodavnog rada “Savjetovališta za djecu, mlade i porodice koje se suočavaju sa zloupotrebom psihoaktivnih supstanci” u okviru servisa „Kuća zdravlja“

U okviru formiranja i operacionalizacije socijalnog servisa „Kuća zdravlja“, održan je stručni sastanak sa psihologom Jovanom Bulajićem, sa višegodišnjim iskustvom u radu sa djecom, mladima i porodicama u oblasti mentalnog zdravlja i prevencije bolesti zavisnosti. Cilj sastanka bio je uključivanje psihološke struke u osmišljavanje i razvoj savjetodavne komponente servisa. Gospodin Bulajić je upoznat sa koncepcijom, misijom i planiranim aktivnostima servisa, uključujući integraciju rada Savjetovališta za djecu, mlade i porodice koje se suočavaju sa zloupotrebom psihoaktivnih supstanci. Tokom sastanka razmatrani su modaliteti rada u novim prostorijama, potrebna tehnička i stručna podrška, primjena standardizovanih metoda procjene i tretmana, te prilagođavanje savjetodavnih usluga specifičnim potrebama zajednice. Kroz razmjenu iskustava i stručnih uvida identificirani su izazovi i moguća rješenja za unapređenje efikasnosti i dostupnosti usluga. Integracija savjetodavnog rada u okviru servisa „Kuća zdravlja“ predstavlja ključni iskorak u formiranju sveobuhvatne mreže psihosocijalne podrške, omogućavajući korisnicima pristup profesionalnoj pomoći i savjetovanju u sigurnom, dostupnom i nenametljivom okruženju.

Međuinstitucionalna saradnja – Sastanci stručnih timova „Kuća zdravlja“, Centra za socijalni rad i JU Dom zdravlja Cetinje

U okviru jačanja koordinisanog djelovanja i uspostavljanja funkcionalnog modela saradnje održani su značajni radni sastanci sa predstavnicama Centra za socijalni rad, stručnim timom „Kuća zdravlja“ i JU Dom zdravlja Cetinje – Jedinicom za mentalno zdravlje. Cilj sastanaka bio je unapređenje međuinstitucionalne koordinacije u pružanju psihosocijalne podrške građanima svih starosnih grupa, sa posebnim fokusom na djecu, mlade i porodice u riziku. Tokom sastanaka učesnici su: analizirali aktuelne izazove u radu sa korisnicima; razmatrali slučajeve koji zahtijevaju višesektorski pristup; predložili mehanizme brže razmjene informacija i

upućivanja korisnika; dogovorili plan zajedničkih aktivnosti i redovnih koordinacionih sastanaka; razmijenili iskustva i dobre prakse radi efikasnijeg djelovanja. Ovi sastanci predstavljaju primjer uspješne međuinstitucionalne saradnje koja doprinosi: većoj efikasnosti sistema; smanjenju dupliranja usluga; pravovremenom reagovanju na kompleksne socijalne i psihosocijalne probleme; jačanju multidisciplinarnog i koordinisanog pristupa u podršci korisnicima. Integracija rada Centra za socijalni rad, socijalnog servisa „Kuća zdravlja“ i Jedinice za mentalno zdravlje omogućava pružanje sveobuhvatne, dostupne i profesionalne podrške u lokalnoj zajednici, u okruženju koje je sigurno i bez stigmatizacije.

Uspostavljanje saradnje sa obrazovnim ustanovama – sastanci sa predstavnicima osnovne i srednje škole

U okviru planskih aktivnosti servisa „Kuća zdravlja“, realizovani su radno-konsultativni sastanci sa predstavnicima obrazovnih ustanova na teritoriji Priještine Cetinje, sa ciljem uspostavljanja saradnje, razmjene informacija i sagledavanja potreba djece i mladih u oblasti mentalnog zdravlja i prevencije rizičnih ponašanja. Održan je sastanak sa direktoricama i školskim psihologicama osnovnih škola „Njegoš“ i „LPO“ tokom kojeg su predstavljeni rad, ciljevi i dostupne usluge servisa „Kuća zdravlja“. Poseban akcenat stavljen je na razvoj preventivnih i edukativnih aktivnosti za učenike, kao i na mogućnosti pružanja dodatne stručne podrške djeci koja se nalaze u specifičnim životnim okolnostima. Dogovoreno je da se, u okviru kapaciteta servisa, obezbijedi psihološka podrška, saradnja sa roditeljima i po potrebi, upućivanje na druge relevantne institucije. Takođe, održan je sastanak sa školskim psihologom JU Srednja stručna škola Cetinje, sa ciljem planiranja i realizacije edukativne radionice na temu „Prevencija nasilja nad ženama“, povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Tokom sastanka definisani su sadržaj i metodologija radionice, koja će biti realizovana u prostorijama „Kuće zdravlja“ uz aktivno učešće učenika i stručnu podršku školskog psihologa i tima servisa. Radionica će ujedno poslužiti i za promociju usluga „Kuće zdravlja“ među srednjoškolskom populacijom. Sva tri sastanka protekla su u konstruktivnoj atmosferi, uz izraženu spremnost škola za kontinuiranu saradnju. Uspostavljanje partnerskog odnosa sa obrazovnim ustanovama predstavlja važan korak u jačanju preventivnih mehanizama i unapređenju mentalnog zdravlja djece i mladih u lokalnoj zajednici.

Medijsko predstavljanje servisa „Kuća zdravlja“ i Savjetovaništa za djecu i mlade koji zloupotrebljavaju PAS i porodice

Povodom otvaranja novog socijalnog servisa „Kuća zdravlja“, realizovane su različite aktivnosti informisanja javnosti s ciljem podizanja svijesti o dostupnim uslugama i značaju prevencije bolesti zavisnosti i mentalnog zdravlja. Objavljena je zvanična informacija za medije, kojom su građani upoznat i sa: vrstama podrške koje servis pruža; dostupnošću Savjetovaništa za djecu, mlade i članove njihovih porodica;

ulogom stručnog tima; te značajem ranog reagovanja na mentalno-socijalne izazove. Informacija je plasirana putem lokalnih i državnih medijskih kanala i društvenih mreža, čime je postignuta veća vidljivost servisa i podignuta svijest zajednice. Dodatno, predstavnic Kancelarije učestvovala je u intervjuu za dnevni list „Pobjeda“, u kojem je detaljno predstavljen rad „Kuća zdravlja“ i Savjetovališta. U fokusu su bili pristupačnost usluga, multidisciplinarni timski rad, partnerstva sa školama, Centrom za socijalni rad, Jedinicom za mentalno zdravlje te značaj prevencije i javnog dijaloga o mentalnom zdravlju i problemima zavisnosti. Takođe, realizovano je učešće u radio emisiji na Radio Crne Gore, gdje je javnosti prenijeta informacija o besplatnim, anonimnim i stručnim servisima dostupnim građanima Cetinja, uključujući i mehanizme finansijske pomoći za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika. Istaknuto je da servis funkcioniše kao integrisani model podrške koji povezuje savjetodavne, preventivne i rehabilitacione komponente, čime se jača povjerenje građana u institucije i demokratizuje pristup socijalnim uslugama. Sve aktivnosti medijskog predstavljanje imale su za cilj: informisanje, edukaciju i motivisanje zajednice, destigmatizaciju problema mentalnog zdravlja i bolesti zavisnosti, te jačanje povjerenja građana u dostupne servise podrške.

Stručno usavršavanje tima „Kuća zdravlja“ – jačanje kapaciteta za krizne i multisektorske intervencije

Stručni tim socijalnog servisa „Kuća zdravlja“ kontinuirano je unapređivao profesionalne kapacitete kroz niz specijalizovanih obuka usmjerenih na rad sa osjetljivim korisničkim grupama, prevenciju nasilja, krizne situacije i multisektorsku saradnju.

Obuka „Intervencije u krizi“ je obuhvatila savremene pristupe i tehnike krizne intervencije, uključujući prepoznavanje i procjenu kriznih stanja kod djece, mladih i porodica, primjenu kriznog intervjua i smirivanja, koordinaciju sa relevantnim institucijama, kao i etičke aspekte i samopomoć stručnjaka. Obuka je osnažila tim za pravovremeno, stručno i empatično reagovanje u kriznim situacijama, smanjenje rizika od pogoršanja stanja korisnika i pružanje emocionalne sigurnosti, te jačanje profesionalnog i institucionalnog kapaciteta servisa. „Multisektorski pristup u sprovođenju zaštitne mjere psihosocijalnog tretmana“, organizovanoj od strane NVO SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica u Sutormu, „Program obuke o međusektorskoj saradnji u radu sa djecom žrtvama nasilja i iskorišćavanja“, uključujući primjenu Standardnih operativnih procedura za zaštitu djece. Cilj ovih obuka bio je unapređenje znanja i vještina stručnjaka u primjeni zakonskih i psihosocijalnih procedura, procjeni rizika od nasilja, koordinaciji multisektorskih timova, primjeni zaštitnih mjera i standardizaciji intervencija u radu sa žrtvama nasilja, uključujući djecu i porodice. Posebna pažnja posvećena je praktičnim simulacijama, studijama slučaja i razmjeni iskustava sa drugim stručnjacima i institucijama. Učešće na ovim obukama omogućilo je timu „Kuća zdravlja“ unapređenje stručnih kompetencija u kriznim situacijama i radu sa osjetljivim korisnicima, standardizaciju i profesionalizaciju postupaka u radu sa

djecom, mladima i porodicama u riziku; jačanje institucionalne i multisektorske saradnje; osiguravanje kvalitetnijeg i sigurnijeg socijalnog i psihološkog okruženja za korisnike servisa. Ovakva kontinuirana edukacija ključna je za efikasno pružanje integrisane podrške građanima Cetinja, sa posebnim fokusom na prevenciju nasilja, očuvanje mentalnog zdravlja i zaštitu djece i mladih u kriznim situacijama.

Učešće u psihološkim radionicama

U okviru kontinuiranih aktivnosti usmjerenih na unapređenje mentalnog zdravlja i socijalno-emocionalnih kompetencija mladih, Kancelarija za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti i Kuća Zdravlja učestvovala su u sljedećim radionicama:

Psihološka radionica „Granice su ljubav – kako reći NE bez krivice“ Radionica, održana u Omladinskom servisu Cetinje u organizaciji Sekretarijata za obrazovanje, sport i mlade, bila je usmjerena na prepoznavanje i uspostavljanje zdravih ličnih granica i razvijanje vještina asertivne komunikacije. Kroz interaktivne vježbe, grupne diskusije i praktične primjere, učesnici su učili kako jasno izraziti svoje potrebe, kako prepoznati situacije u kojima je važno reći „ne“ i kako to učiniti bez osjećaja krivice. Poseban akcenat stavljen je na jačanje samopouzdanja, emocionalne regulacije i izgradnju odnosa zasnovanih na poštovanju i međusobnom uvažavanju. Radionica je doprinijela boljem razumijevanju ličnih granica i unapređenju komunikacijskih vještina važnih za lični i profesionalni razvoj.

Ciklus radionica u okviru saradnje sa programom Evropska omladinska kartica (EYC) U „Kući zdravlja“ realizovan je ciklus dviju radionica za učenike JU Srednja stručna škola Cetinje, koje je vodila psihološkinja Mirjana Vuksanović: „Bez filtera – o autentičnosti, samoprihvatanju i psihološkoj otpornosti u online svijetu“ (24.11.2025.) – fokus na uticaj online prostora na samopouzdanje, samoprihvatanje i identifikaciju vršnjačkog pritiska, uz praktične tehnike za zdravu komunikaciju i očuvanje mentalnog zdravlja. „Teret koji dijelimo – o empatiji, zajedništvu i ozdravljenju zajednice“ (25.12.2025.) – upoznavanje sa tehnikama za smanjenje anksioznosti, straha, depresije i stresa, s naglaskom na razvijanje empatije i zajedništva među mladima. Održane radionice imale su interaktivni karakter, omogućavajući učenicima aktivno učešće, izražavanje stavova i dilema te jačanje kapaciteta za prepoznavanje emocionalnih izazova i razvijanje zdravih mehanizama suočavanja.

Učešće na konferenciji „Klik sa djecom 2.0 – Digitalno djetinjstvo: granice i sloboda“

Konferencija je održana u Naučno-tehnološkom parku Crne Gore u Podgorici, sa ciljem razmatranja aktuelnih izazova roditeljstva u digitalnom dobu. Stručnjaci iz različitih oblasti govorili su o temama kao što su: online nasilje i govor mržnje među djecom i mladima, pouzdanost digitalnih sadržaja u vaspitanju, promjene u roditeljskim praksama pod uticajem tehnologije, partnerstvo u roditeljstvu, te značaj ranog razvoja i emocionalnog osnaživanja djece. Učešćem na konferenciji

unaprijeđena su znanja i kompetencije zaposlenih u Kancelariji za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti u pogledu razumijevanja potreba djece koja odrastaju u digitalnom okruženju, prepoznavanja izazova online komunikacije i sadržaja, pružanja adekvatne podrške roditeljima i porodicama u savremenim okolnostima. Ova aktivnost doprinosi boljoj pripremljenosti institucija da se odgovorno uključe u zaštitu prava djece i promociju sigurnog digitalnog okruženja.

Održana radionica „Zajedno protiv nasilja – poštovanje počinje od nas“ – Kuća Zdravlja

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, servis „Kuća zdravlja“ organizovao je edukativnu radionicu „Zajedno protiv nasilja – poštovanje počinje od nas“. Radionica je imala za cilj podizanje svijesti o različitim oblicima nasilja nad ženama, prepoznavanju nasilničkog ponašanja i pružanju podrške žrtvama. U radionici su učestvovale učenice JU Srednja stručna škola Cetinje, koje su kroz diskusiju i interaktivne zadatke unaprijedile svoje znanje i razumijevanje teme.

Učešće na radionici o pravima žena sa invaliditetom – psihosocijalna podrška

Predstavnice servisa „Kuća zdravlja“ prisustvovala su i aktivno učestvovala u radionici na temu prava žena sa invaliditetom, sa posebnim fokusom na psihosocijalnu podršku, koju je realizovalo Udruženje paraplegičara Cetinje u partnerstvu sa Aktivnim centrom – organizacijom osoba sa invaliditetom. Radionica je održana u prostorijama „Kuća zdravlja“. Kroz interaktivni rad, učesnice su imale priliku da razgovaraju o temama samopoštovanja i ličnog osnaživanja, prava na donošenje samostalnih odluka, jednakosti u zajednici, kao i značaju psihosocijalne podrške u svakodnevnom životu žena sa invaliditetom. Radionicu je vodila profesorica psihologije Dejana Vuletić, koja je stručno moderirala proces i podstakla otvoren dijalog i razmjenu iskustava. Aktivnost je realizovana u okviru projekta „Javno zastupanje i kreiranje javnih politika za OSI“, odobrenog od strane Ministarstva ljudskih i manjinskih prava Crne Gore, putem Komisije za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite i promocije ljudskih i manjinskih prava, kao i zaštite lica sa invaliditetom.

Prisustvo mini webinaru „Kako rutine i empatija mijenjaju svakodnevne izazove“

Predstavnice servisa „Kuća zdravlja“ prisustvovala su mini webinaru pod nazivom „Kako rutine i empatije mijenjaju svakodnevne izazove“, koji je organizovao FOCUS centar, a koji je bio namijenjen roditeljima, vaspitačima i stručnom osoblju koje radi sa djecom. Tokom webinaru obrađene su teme vezane za razumijevanje dječijih emocija, smanjenje svakodnevnih frustracija, razvijanje smirenih reakcija odraslih, uvođenje rutina koje djeci pružaju osjećaj sigurnosti, kao i primjena empatije kao važnog i efikasnog alata u vaspitnom procesu. Stečena znanja i preporuke primjenjiva

su u radu sa djecom, pružanju podrške njihovom emocionalnom razvoju, kao i unapređenju komunikacije i svakodnevnih interakcija u profesionalnom radu servisa „Kuća zdravlja“.

Opšti statistički pregled

Ukupan broj korisnika u periodu od 22. septembra do 31. decembra iznosi sedam od čega je pet maloljetnih i dva punoljetna korisnika.

Među maloljetnim korisnicima su tri dječaka i dvije djevojčice. Kontinuirani dolazak bilježe tri dječaka i jedna djevojčica, dok je roditelj druge djevojčice, usljed postignutih pozitivnih rezultata, procijenio da daljnje posjete trenutno nijesu potrebne. U slučaju potrebe, iskazana je spremnost za ponovni dolazak.

Kada je riječ o punoljetnim korisnicima, usluge našeg servisa koristile su dvije ženske osobe. Jedna korisnica kontinuirano dolazi, dok su i drugoj korisnici pružene usluge savjetovališta, međutim zbog složenosti porodične situacije, uključujući postupak borbe za starateljstvo i materijalno stanje, procijenjeno je da su joj u ovom trenutku potrebni sveobuhvatniji oblici pomoći koje pruža Centar za socijalni rad Cetinje. Naš servis joj ostaje na raspolaganju za pružanje psihosocijalne podrške i savjetodavnih usluga, o čemu je korisnica upoznata, uz izraženu zahvalnost i spremnost da se u skladu sa potrebama i mogućnostima, ponovo obrati našem servisu.

U navedenom periodu evidentirano je ukupno pet (5) telefonskih poziva, od toga su tri korisnika posjetila servis, dok su druga dva tražili informacije o servisu.

Kategorija	Podatak
Period obuhvaćen analizom	22. septembar – 31. Decembar
Ukupan broj korisnika	7
Ukupan broj maloljetnih korisnika	5
Ukupan broj punoljetnih korisnika	2

Struktura korisnika

Kategorija	Broj	Kontinuirani dolasci	Završeni ciklus
Maloljetni dječaci	3	3	0
Maloljetne djevojčice	2	1	1
Punoljetne žene	2	1	0

Rodna ravnopravnost i rodno zasnovano nasilje

Usvojen Lokalni akcioni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u Prijestonici Cetinje za period 2025–2026.

Radna grupa za izradu LAPPRR-a definisala je ciljeve, mjere, očekivane rezultate, indikatore, plan implementacije i budžet. Donesena je Odluka o utvrđivanju Nacrta LAP-a za postizanje rodne ravnopravnosti i objavljen program Javne rasprave u

trajanju od 15 dana, nakon toga je održana centralna javna rasprava na kojoj su zainteresovane strane bile u prilici da razgovaraju o sugestijama, prijedlozima i primjedbama na Nacrt. Obrađivač Nacrta je radna grupa za izradu LAPPRR-a.

Lokalni akcioni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u Prijestonici Cetinje za period 2025–2026 usvojen je u Skupštini Prijestonice Cetinje na sjednici održanoj dana 24.07.2025. godine. Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava - Odjeljenje za poslove rodne ravnopravnosti, dana 18.07.2025. godine, dalo je saglasnost na tekst Lokalnog akcionog plana za postizanje rodne ravnopravnosti u Prijestonici Cetinje za period 2025-2026. godine.

Informacija o stanju rodne ravnopravnosti u Prijestonici Cetinje za 2024. godinu

Informacija o stanju rodne ravnopravnosti u Prijestonici Cetinje za 2024. usvojena je u Skupštini Prijestonice Cetinje na sjednici održanoj dana 24.07.2025. godine.

Pripremljen je sadržajno proširen i analitički dokument, namijenjen Skupštini Prijestonice, koji obuhvata pregled stanja po ključnim oblastima, uz preporuke za dalji rad i praćenje. U dokumentu je naglasak stavljen na relevantne izazove, uspjehe i trendove u oblasti rodne ravnopravnosti. Sistematski su prikupljeni i obrađivani statistički i kvalitativni podaci, u cilju analize i planiranja budućih mjera.

Ružičasti oktobar

U okviru obilježavanja mjeseca borbe protiv karcinoma dojke, 30.10. 2025. godine, u Biznis centru na Cetinju održana je panel diskusija na temu „Prevenција karcinoma dojke“, sa ciljem podizanja svijesti o značaju rane dijagnostike, redovnih pregleda i edukacije žena o faktorima rizika i zaštitnim mjerama. Na panelu su učestvovalе: dr Adrijana Vujović, specijalista epidemiolog, Institut za javno zdravlje; dr Sanja Lekić, subspecijalista onkolog, Klinika za onkologiju KCCG; dr Danijela Latković, specijalista radiolog, Milmedika i Branka Otašević, glumica. Događaj je protekao veoma uspješno, uz izuzetno dobar odziv učesnica iz različitih institucija i organizacija. Tokom panela istaknuti su najvažniji aspekti prevencije karcinoma dojke, uključujući: važnost samopregleda i redovnih mamografskih pregleda; uticaj zdravih stilova života na smanjenje rizika od obolijevanja; značaj edukacije i blagovremenog reagovanja i iskustva i primjeri iz prakse. Učesnice su aktivno učestvovalе u diskusiji, postavljale pitanja i iskazale veliko interesovanje za temu. Događaj je imao informativni, ali i motivacioni karakter. Na kraju diskusije, prikazan je film u režiji NVO „Lantana“, koji govori o hrabrosti i borbi žena protiv karcinoma dojke. Sve prisutne žene dobile su edukativni flajer o prevenciji karcinoma dojke, pripremljen u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i Institutom za javno zdravlje Crne Gore, sa jasnim smjernicama o pregledima i zdravim navikama. Pored flajera, učesnicama je simbolično uručena i po jedna roza ruža, kao gest podrške i podsjetnik na važnost brige o sopstvenom zdravlju. Posebno značajan segment događaja bila je mogućnost obavljanja besplatnih pregleda za sve zainteresovane učesnice. Privatna zdravstvena ustanova Milmedika obezbijedila je 15 besplatnih pregleda za učesnice panela, a za sve ostale zainteresovane žene, Prijestonica Cetinje i Dom zdravlja Cetinje, obezbijedili su mogućnost besplatnih pregleda u bolnici „Danilo I“. Panel diskusija je ispunila svoj cilj i ukazala na važnost kontinuirane edukacije žena o prevenciji karcinoma dojke. Veliki odziv i aktivno učešće prisutnih potvrđuju potrebu za ovakvim događajima, te postoji spremnost da se slične aktivnosti nastave i u budućnosti.

16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama

U skladu sa obilježavanjem novembra kao mjeseca borbe protiv nasilja nad ženama, servis Kuća zdravlja, koji funkcioniše u okviru Sekretarijata za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti kroz Kancelariju za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti, organizovao je edukativnu radionicu pod nazivom „Zajedno protiv nasilja-poštovanje počinje od nas“. Radionici su prisustvovala učenice JU Srednja stručna škola, koje su kroz interaktivni rad imale priliku da se upoznaju sa temama ravnopravnosti polova, prepoznavanjem različitih oblika nasilja, oblicima rodno zasnovanog nasilja i mehanizmima zaštite i podrške žrtvama. Radionica je imala za cilj podizanje nivoa informisanosti mladih o problemu nasilja nad ženama, jačanje svijesti o važnosti rodne ravnopravnosti, kao i osnaživanju učenica da prepoznaju i prijave nasilje.

Radionica – Rodna ravnopravnost u školskoj klupi

Radionica je imala za cilj da učesnicima približi pojmove i principe rodne ravnopravnosti, ukaže na značaj jednakih prava, mogućnosti i odgovornosti žena i muškaraca u društvu, te da podstakne kritičko razmišljanje o rodnim stereotipima i predrasudama koje su i dalje prisutne u svakodnevnom životu. Poseban akcenat je stavljen na ulogu mladih u izgradnji inkluzivnog i pravednog društva. Radionica je bila interaktivnog tipa, što je doprinijelo aktivnom učešću učenica i učenika, koji su imali priliku da iznesu svoja iskustva i stavove, kao i da kroz razgovor razviju bolje razumijevanje pojma rodne ravnopravnosti. Radionicu je održala profesorica Irena Vuković a ista je realizovana u sklopu projekta "Rodna ravnopravnost u školskoj klupi", koju sprovodi NVU Juventas u partnerstvu sa Unijom srednjoškolaca Crne Gore a u saradnji sa Kućom zdravlja Prijestonice Cetinje. Ovakve aktivnosti doprinose podizanju svijesti mladih o važnosti poštovanja različitosti i jednakosti i predstavljaju značajan korak ka dugoročnom unapređenju rodne ravnopravnosti.

Unapređenje života lica sa invaliditeom na nivou lokalne zajednice

Sekretarijat za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti inicirao je sastanak sa predstavnicima nevladinih organizacija na lokalnom nivou, koje se bave unapređenjem života i zaštitom od diskriminacije LSI. Tokom sastanka predstavljene su nove smjernice koje će se koristiti prilikom apliciranja na Javni konkurs za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija za 2025. godinu će je jedna od prioritarnih tema zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava. Predstavnicima NVO su istakli da je saradnja sa Prijestonicom unaprijeđena u odnosu na protekli period i najavili aktivnije učešće u narednim projektima.

Na zahtjev zaposlenog na poslovima unapređenja života, promociju ljudskih prava i jednakosti LSI dostavljena nam je baza podataka od strane Biroa rada Cetinje – ZZZCG koja se tiče zaposlenosti/ nezaposlenosti LSI.

U okviru aktivnosti vezanih za unapređenje života lica sa invaliditetom u lokalnoj zajednici, predstavnici Sekretarijata za lokalnu samoupravu i društvene sastali su se sa NVO Udruženje paraplegičara Cetinje i Aktivni centar. Povod sastanka bila je inicijativa za formiranje Savjeta za jednakost i zaštitu osoba s invaliditetom. Na sastanku je nakon izlaganja predstavnika NVO na koji način bi

trebao da funkcioniše Savjet objašnjeno da se lokalna samouprava zalaže da to bude skupštinsko savjetodavno tijelo jer u praksi već imamo slične savjete u organu Skupštine Prijestonice. Naravno, ciljevi formiranja Savjeta jesu kako bismo se u saradnji sa NVO sistemski bavili pitanjima invalidnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje.

Predstavnici Sekretarijata za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti prisustvovali su okruglom stolu "Jednake mogućnosti za sve" koji je organizovala NVO Razvitak u okviru projekta "Unapređenje kapaciteta kao model poboljšanja položaja djece i mladih sa smetnjama u razvoju i smanjenja diskriminacije u Prijestonici Cetinje", koji je podržalo Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava. Tokom sastanka govorilo se o utvrđivanju činjeničnog stanja i najbitnijih problema lica sa invaliditetom u lokalnoj zajednici kao i o inicijativi za prikupljanje podataka i informacija kako bismo pristupili formiranju baze podataka o licima sa invaliditetom na teritoriji Prijestonice Cetinje. Na kraju sastanka naglašeno je da će Prijestonica nastaviti da bude partner u implementaciji servisa podrške osjetljivim kategorijama na nivou lokalne zajednice.

Predstavnici Kancelarije prisustvovali su obuci koju je organizovala Zajednica opština na temu "Zaštita od diskriminacije lica sa invaliditetom i promocija jednakosti." Obuka je bila namijenjena zaposlenima u sekretarijatima u čijoj nadležnosti su oblasti 1) društvene djelatnosti, 2) prostorno planiranje i 3) kultura. Cilj obuke je bio unapređenje kapaciteta zaposlenih u opštini koji su u obavezi da pripreme lokalni akcioni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027. Zajednica opština je u prethodnom periodu pripremila i Model LAP-a koji je takođe bio predstavljen na obuci. Model Lokalnog akcionog plana predviđa aktivnosti kojima će se obezbijediti adekvatna pristupačnost objekata u javnoj upotrebi na teritoriji opština, pristupačnost saobraćaja, ali i informacija, usluga, kulturnih, sportskih i drugih sadržaja.

Radionica o pravima žena sa invaliditetom – psiho-socijalna podrška

Zaposleni u Kancelariji prisustvovali su radionici koju je Udruženje paraplegičara Cetinje, u partnerstvu sa Aktivnim centrom - organizacijom osoba sa invaliditetom, realizovalo u prostorijama servisa "Kuća zdravlja" na temu prava žena sa invaliditetom sa posebnim fokusom na psihosocijalnu podršku. Tokom radionice svi učesnici su imali priliku da kroz interaktivan rad razgovaraju o temama samopoštovanja i ličnog osnaživanja, prava na donošenje samostalnih odluka, jednakost u zajednici, kao i značaju psihosocijalne podrške u svakodnevnom životu žena sa invaliditetom. Radionicu je vodila profesorica psihologije Dejana Vuletić, koja je kroz stručno vođen proces podstakla otvoren dijalog i razmjenu iskustava, sa ciljem jačanja samopouzdanja i informisanosti učesnica o njihovim pravima. Aktivnost je realizovana u okviru projekta "Javno zastupanje i kreiranje javnih politika za OSI" koji je odobren od strane Komisije za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava, kao i zaštite lica sa invaliditetom, Ministarstva ljudskih i manjinskih prava Crne Gore.

Zajedno protiv diskriminacije – Savez slijepih

Predstavnik Sekretarijata je uzeo učešće u završnoj konferenciji Saveza slijepih pod nazivom "Zajedno protiv diskriminacije osoba sa oštećenim vidom na slobodan pristup informacijama" koja je održana u Baru, na kojoj je jedan od

zaključaka bio da je neophodno preduzeti korake kako bi se postigao veći nivo usklađenosti propisa sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom. Naime, kako je rečeno, kada je riječ o pristupu informacijama i e-pristupačnosti, većina sajtova organa lokalne uprave kao i određeni broj sajtova državne uprave ne poštuju pravila e-pristupačnosti. Takođe je istaknuto postojanje fizičkih i informativnih barijera u procesu glasanja koje onemogućavaju samostalno, tajno i dostojanstveno učešće lica sa invaliditetom u izbornom procesu. Kada je u pitanju pristup zdravstvenim uslugama ni tu stvari ne stoje bolje već je potrebno obezbjeđivanje adekvatnih informacija u pristupačnim formatima, a kod obrazovanja je najveći izazov jer mladim licima sa oštećenim vidom u Crnoj Gori je potrebna literatura neadekvatna i nepristupačna. Sve to dovodi do zaključaka i preporuka koje su poslate sa završne konferencije, da je stepen diskriminacije osoba oštećenog vida i dalje veliki i da treba dosta toga uraditi kako bi se olakšao život i normalno funkcionisanje lica sa invaliditetom.

Obilježen Dan ljudskih prava na Cetinju kroz film i dijalog o inkluziji

Sekretarijat za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti Prijestonice Cetinje, u saradnji sa NVU Art 365, obilježio je Dan ljudskih prava projekcijama kratkih filmova iz projekta All Inclusive – inkluzivna filmska akcija i tribinom posvećenom inkluziji, ravnopravnosti i aktivnom učešću mladih u društvu. U okviru događaja prikazani su filmovi mladih domaćih autora koji kroz lične priče i savremeni filmski izraz afirmišu vrijednosti ljudskih prava, različitosti i društvene solidarnosti, te ukazuju na značaj umjetnosti kao alata za društvenu promjenu. Nakon projekcija, održana je tribina pod nazivom „Mladi, inkluzija i ljudska prava“, na kojoj su učestvovali Mirjana Pajković, generalna direktorica Direktorata za unapređenje i zaštitu ljudskih prava i sloboda u Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava, Branimir Žugić, izvršni direktor NVU Art 365, kao i Veljko Zuber, saradnik na poslovima promocije ljudskih prava i jednakosti lica sa invaliditetom u Kancelariji za ljudska i manjinska prava i prevenciju bolesti zavisnosti Prijestonice Cetinje. Učesnici tribine izrazili su zadovoljstvo velikim brojem mladih koji su prisustvovali događaju, ističući značaj ovakvih formata u podsticanju dijaloga, razumijevanja i aktivnog učešća mladih u društvenim procesima. Takođe, izražena je zajednička želja da NVU Art 365 i Prijestonica Cetinje i u narednom periodu nastave sa organizacijom sličnih aktivnosti koje promovišu ljudska prava, inkluziju i ravnopravnost.

Unapređenje života LGBTIQ osoba

Kroz komunikaciju i saradnju sa predstavnicima LGBT sektora identifikovani su problemi koji i dalje, duži niz godina diskriminišu tu zajednicu a o kojima se intenzivno govori. Ono što je težnja i želja LGBT populacije je donošenje Zakona o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoopredjeljenja na čemu se i dalje "samo radi", odnosno čiji nacrt odavno čeka usvajanje i primjenu. Njegovim usvajanjem i primjenom, kako ističu predstavnici LGBT sektora, otvorilo bi se novo poglavlje u odnosima prema toj populaciji, što bi dovelo do većeg razumijevanja njihovih problema i nesumnjivo doprinijelo bržoj i kvalitetnijoj uključenosti LGBT osoba u društveni život Crne Gore.

Panel diskusija - "Đe je zapelo"

Predstavnik Kancelarije učestvovao je na panel diskusiji "Đe je zapelo", na kojoj se govorilo o potrebi usvajanja Zakona o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoopredjeljenja koja je održana u Podgorici. Učesnici iz Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, kao i predstavnici LGBT sektora istakli su neophodnost da se taj Zakon, koji je za sada još uvijek, kako su naglasili mrtvo slovo na papiru, konačno usvoji u Skupštini, za što imaju i preporuke EU. Za sada, kako je rečeno, on nema podršku Skupštine jer je u prva dva kvartala vraćan, odnosno nije se željelo o njemu raspravljati, pa je predstavnica Ministarstva za ljudska i manjinska prava obećala da će ga predložiti Skupštini i u trećem kvartalu, s nadom da će se konačno prepoznati njegov značaj. A o značaju su govorile i aktivistkinje LGBT zajednice, koje su istakle da bi se usvajanjem takvog Zakona uradilo mnogo po pitanju ravnopravnosti i poštovanja ustavnih prava LGBT osoba. Takođe je istaknuto da ne postoji komunikacija između institucija i ministarstava kada su u pitanju prava LGBT osoba, ili ako postoji da je ona veoma loša. Govoreno je i tome kako samo donošenje Zakona o istopolnom partnerstvu nije doprinijelo ostvarivanju daljih prava LGBT osoba jer, kako je rečeno, drastično pada procenat ljudi koji bi u bilo kojoj situaciji pomogli osobi ako bi znali da je pripadnik LGBT. Podršku u usvajanju Zakona o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoopredjeljenja pružila je i predstavnica Crnogorskog Ombudsmana, a na kraju je zaključeno da je neophodna i edukacija službenika o ustavom zagwarantovanim pravima LGBT osoba, pogotovo nakon usvajanja Zakona.

Konferencija – Politička nevidljivost LGBT zajednice u Crnoj Gori

Predstavnik Prijestonice učestvovao je na konferenciji "Politička nevidljivost LGBT zajednice u Crnoj Gori" koja je održana u Podgorici a na njoj je govoreno o mogućnostima aktivnijeg učešća LGBT osoba u političkom životu. Na konferenciji su analizirani i prezentovani stavovi pojedinih političara o LGBT zajednici kao i njihova spremnost da u narednom periodu sve političke partije daju što više prostora pripadnicima LGBT zajednice u svojim programima i planovima. Istaknuto je da do sada nije bilo dovoljno prostora ni razumijevanja za tako nešto ali je izražena nada da će se eventualnim usvajanjem i implementacijom Zakona o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoopredjeljenja steći uslovi da LGBT osobe i u svom političkom djelovanju počnu ostvarivati Ustavom zagarantovana prava. Takođe, poručeno je i da za sve to već odavno imaju i podršku i preporuke Evropske unije pa je s toga usvajanje Zakona i prepoznavanje za političko djelovanje LGBT zajednice jedan od prioriteta grana vlasti u narednom period.

SEKTOR ZA GRAĐANSKA STANJA, MJESNE ZAJEDNICE I NVO

U okviru navedenog Sektora zaprimljen je veliki broj zahtjeva po raznim osnovama.

Zapošljeni u Sektoru su u 2025. godini, shodno nadležnostima, obavljali sljedeće zadatke:

- Stručne i administrativne poslove u vezi sa osnivanjem i organizacijom mjesnih zajednica i usklađivanjem i usmjeravanjem rada mjesnih zajednica u vršenje poslova od neposrednog i zajedničkog interesa za građane;
- Sprovođenje izbora za organe mjesnih zajednica; obavljani stručni i administrativno-tehnički poslovi za potrebe održavanja zbora građana i rada organa mjesnih zajednica i postupano je po inicijativama građana iz djelokruga organa.
- Vođenje registara mjesnih zajednica, evidentiranje promjena u organima mjesnih zajednica;
- Korespondenciju sa predstavnicima mjesnih zajednica o problemima u i eventualnim nedostacima u funkcionisanju;
- Poslove neposredne saradnje sa nevladinim organizacijama koje prate razvoj lokalne samouprave u cilju poboljšanja komunikacije i razvoja demokratije;
- Poslovi opšte uprave: zaključenje braka i vođenje matičnog registra vjenčanih, sklapanje životnog partnerstva i vođenje matičnog registra lica istog pola.
- Stručne i administrativne poslove u vezi sa izradom i upotrebom pečata Prijestonice i njenih organa;
- Vođena evidencija izrađenih, uništenih pečata i onih oglašanih nevažećim, kao i evidencija lica zaduženih za upotrebu i čuvanje pečata;
- Izrađena Odluka o utvrđivanju nacrtu Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o oblicima socijalne i dječje zaštite sa Programom javne rasprave;
- Izrađen Nacrt Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o oblicima socijalne i dječje zaštite;
- Izrađena Odluka o utvrđivanju nacrtu Odluke o donošenju Lokalnog programa socijalnog stanovanja sa Programom javne rasprave;
- Izrađen nacrt Odluke o donošenju Lokalnog programa socijalnog stanovanja za 2025-2026 godinu.
- Izrađena Odluka o utvrđivanju nacrtu Odluke o donošenju Lokalnog akcionog plana za postizanje rodne ravnopravnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje za period od 2025-2026 godina sa Programom javne rasprave;
- Izrađen prijedlog Odluke o o donošenju Lokalnog akcionog plana za postizanje rodne ravnopravnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje za period od 2025-2026 godina.
- Izrađen nacrt zaključka o prihvatanju informacije o stanju rodne ravnopravnosti na teritoriji Prijestonice Cetinje za 2024.godinu.
- Izrađen nacrt Odluke o utvrđivanju prioriternih oblasti za finansiranje nvo za 2025.godinu;
- Izrađen Nacrt Odluke za izbor nezavisnih procjenjivača za raspodjelu sredstava za projekte i programe nevladinih organizacija za 2025.godinu;
- Izrađen nacrt Odluke o raspodjeli sredstava za projekte i programe nvo za 2025.godinu.
- Izrađen Izvještaj o raspodjeli sredstava nvo za 2024.godinu i realizaciji projekata.

Izrađeni nacrti ugovora sa nevladinim organizacijama za koje su po Konkursu za 2025.godinu opredijeljena sredstva iz budžeta i to: NVU „Aktivna Zona“, NVU „Crnogorsko naučno tehnološki Hub ZNANJE-EPISTEME“, NVU Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Razvitak“ Cetinje, NVU „Ljubav i prijateljstvo“ i NVU „MREŽA-NETWORK“.

- Upućeni dopisi vezani za postupke javnih nabavki koji su sprovedeni direktnim prihvatanjem fakture;
- Upućeni prijedlozi za Program rada Skupštine Prijestonice (po kvartalima) za 2025. godinu;
- Upućeni dopisi, čiji je predmet dostavljanje prijedloga za utvrđivanje prioriternih oblasti za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama, kojima će se za 2025. godinu pružati finansijska podrška za realizaciju projekata i programa nevladinih organizacija;
- Učešće u cjelokupnom postupku raspodjele sredstava nevladinim organizacijama za 2025. godinu. Nakon objavljenog Konkursa za raspodjelu sredstava i zakonski sprovedene procedure, sredstva su odobrena za 5 projekata. Odlukom su raspoređena sredstva u iznosu od 38.817,00 €;
- U sklopu Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu ReLOaD3 programa kojim je predviđena analiza finansiranja nevladinih organizacija u Crnoj Gori, koja će biti bazirana na podacima iz praksi lokalnih samouprava blagovremeno smo dostavljali podatke i informacije o finansiranju nevladinih organizacija od strane Prijestonice.
- Vršeni poslovi koji se odnose na pripremanje finansijskog plana i programa kojim se obezbjeđuju sredstva iz Budžeta Prijestonice za 2025. godinu za Sekretarijat za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti;
- Upućena akta trezorskog poslovanja, na osnovu faktura za koje je bilo potrebno pribaviti saglasnost Gradonačelnika i Kancelarije za normativno pravne poslove i javne nabavke.

U skladu sa Uputstvom o radu trezora Prijestonice Cetinje, tokom 2025. godine, upućeno je 822 zahtjeva za plaćanje, shodno potrošačkim pozicijama dodijeljenim Sekretarijatu za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti nakon usvajanja Odluke o budžetu Prijestonice, kako slijedi u tabeli br. 1

Tabela 1

NAZIV	BROJ ZAHTJEVA
Rashodi za poštanske usluge - 10.329,15€	17
Transfer Dnevni centar- 212.800,00€	14
Ostali izdaci- 6.064,36,€	11
Transfer MZ -	-
Ostale naknade zaposleni (matičari) - 792,00 €	18
Ostale naknade(Komisija za provjeru znanja) - 660,00€	11
Jednokratna pomoć- 46.650,00€	144
Novčana naknada za novorođenčad -70.000,00€	139
Jednokratna pomoć za nezaposlene porodilje - 12.500,00€	25
Administrativni materijal- 3.537,52€	10
Transfer Crveni krst- 43.550,00€	18
Medijske usluge i promotivne aktivnosti - 290,40€	2
Ugovor o djelu- 14.698,00 €	29
Transfer organizacijama i udruženjima - 48.817,00 €	6
Rashodi za radnu uniformu- 138,00 €	1
Rashodi za medicinski potpomognutu oplodnju - 9.000,00 €	3
Refundacija sredstava za vrtić - 197.518,00 €	158
Sufinansiranje tretmana rehabilitacije korisnika psihoaktivnih supstanci - 690,00 €	3
Tekuće održavanje opreme -193,60 €	1
Subvencionisanje cijena komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje- 2.017,99€	4
Kancelarijska oprema - 6.730,58€	5
Kompjuterska oprema - 3.533,20€	1
Ostala oprema - 59,98€	2
Ukupno	622

Napomena: Istovremeno je upućeno, kao prateća dokumentacija zahtjevima za plaćanje, 443 zahtjeva za rezervisanje sredstava, što ukupno iznosi 1.065 zahtjeva.

U izvještajnom periodu, u okviru ovog Sektora, vršeni su i poslovi zaključenja braka i vođenje matičnih registara. Poslovi zaključenja braka i vođenje Matičnih registara vjenčanih, za matično područje Cetinja i mjesnih kancelarija Rijeka Crnojevića, Ljubotinj i Čevo, obavljaju se u kancelariji smještenoj u zgradi Prijestonice, gdje se na propisan način čuvaju i registri rođenih, umrlih i državljana. Radi unaprjeđenja i

izdavanja izvoda na elektronski podržan način, a tokom izvještajnog perioda, u elektronsku bazu unošeni su podaci iz MRV mjesnih kancelarija Rijeka Cmojevića, Ljubotinji i Čevo.

Tokom 2025. godine, izvršen je 71 upis u Matični registar vjenčanih Prijestonice, od čega je sklopljen 51 brak, a za 20 njih, izvršen je naknadni upis. U službenim prostorijama Prijestonice, sklopljeno je 38 brakova, dok je van službenih prostorija sklopljeno 13. Svi sklopljeni brakovi, unešeni su u elektronsku bazu podataka, zatim u registar (abecednik), te odrađena statistika i obaviještena Ekspozitura MUP-a Cetinje. Obavještenja su izvršena dostavljanjem izvoda iz Matičnog registra vjenčanih. Za potrebe MUP-a Ekspozitura Cetinje, izdato je 12 vjenčanih listova na internacionalnom obrascu. Po službenoj dužnosti izdata su 173 izvoda iz MRV.

Po osnovu lokalne administrativne takse za spise i radnje u postupku sklapanja braka, uplaćeno je 2.780,00 €, dok je na osnovu lokalne administrativne takse za izdavanje izvoda iz Matičnog registra vjenčanih (na zahtjev stranaka), uplaćeno 1.585,00 €.

Početak oktobra mjeseca građanima je omogućeno elektronsko podnošenje zahtjeva za dobijanje izvoda iz Matičnog registra vjenčanih koji se posredstvom Pošte Crne Gore stranki dostavlja na kućnu adresu.

Sve navedeno nalazi se u tabeli br. 2

NAZIV	BROJ
Ukupno upisano u MRV	71
Ukupno sklopljenih brakova	51
Ukupno sklopljenih brakova u službenim prostorijama	38
Ukupno sklopljenih brakova van službenih prostorija	13
Naknadnih upisa	20
Presuda o razvodu braka	40
Zapisnika o promjeni prezimena	29
Izdato izvoda iz MRV	1.012
Provjera i uvjerenja (MRR, MRU, MRD)	162

U matičnim kancelarijama Bata, Trešnjevo i Njeguši, osim izdavanja izvoda na zahtjev građana, vršene su provjere u matičnim registrima rođenih, umrlih i državljana po zahtjevu nadležnih državnih organa.

Planirane aktivnosti

Planirane aktivnosti u narednom periodu:

- Usaglašavanje akata sa zakonskim i podzakonskim propisima;
- Jačanje komunikacije i saradanje sa mjesnim zajednicama, organima mjesnih zajednica u cilju što većeg uključivanja građana u rješavanje problema, donošenju odluka i drugih akata naročito na seoskom području;
- Jačanje komunikacije i saradnje sa NVO sektorom;

- Jačanje javnosti i transparentnosti rada i učešća građana u javnim raspravama naročito pri donošenju akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana;
- Pravilno, efikasno i transparentno izvršavanje poslova iz nadležnosti Sektora.

Na osnovu svega navedenog, može se smatrati da je Sektor za građanska stanja mjesne zajednice i nvo tokom izvještajnog perioda uspješno obavljao povjerene poslove i radne zadatke.

Obradio:
Davor Dragojević
Samostalni savjetnik
za dječiju zaštitu i izradu projekata

Aleksandra Dapčević
SEKRETARKA

Na ovaj Izvještaj mišljenje dala:

GLAVNA ADMINISTRATORKA

Dana _____ godine